

ALTRUIZEM

Altruizem definiramo kot obnašanje s katerim pomagamo drugim, ne da bi za to pričakovali zunanjo nagrado => PROSOCIALNO VEDENJE, ki je poplačano z notranjim zadovoljstvom. Sebičnost, nasilje nad drugimi pa im. ASOCIALNO VEDENJE. Altruistično vedenje je neposreden znak socialnosti človeka. Prevladujeta dve definiciji :

- 1* pomeni sleherno obnašanje, ki pomeni pomoč ene osebe drugi
- 2* izključuje sleherno pomoč iz egoističnih pobud in poudarja čustveno motivirano pomoč

BIERHOFF je določil dva pogoja altruizma :

- 3* namen, da drugi osebi storimo nekaj dobrega
- 4* svoboda izbire (odsotnost poklicne dolžnosti pomagati)

DARLEY in LATANE govorita o treh pogojih altruističnega vedenja :

- 5* sporočilo, da se je nekaj zgodilo
- 6* interpretacija tega dogodka kot nasilje
- 7* odločitev posam., da je osebno odgovoren za posredovanje

Če posam. ne dobi sporočila, če ga ne definira kot nasilje in se ne počuti odgovornega za posredovanje bo putil naravnost brez pomoči.

Vrste altruizma

- premišljeni altruizem -zavestno premišljeno dejanje, ki sledi dvema premisama :

=socialni odgovornosti=pomeni nudenje pomoči tistim, ki so od nas odvisni. SCHWARTZ in HOWARD postavljata tezo, da altruizem sloni na zaporedju petih korakov v razvoju motivacije :

-pozornost - tri faze : -prepoznavanje potrebe po pomoči

-učinkovitost izbiranja postopka za nudenje pomoči

-ocena lastne kompetence za nudenje pomoči

-motivacija - se nanaša na izoblikovanje osebne norme in od tu izhajajoče nastajanje občutka moralne odgovornosti

-ocenjevanje situacije -ocena možnih stroškov in koristi

-zavorni dejavniki

-altruistično vedenje

=recipročnost=gre za medsebojno izmenjavo pomoči

-spontani altruizem-nezavedno, spontano, instinktivno delovanje. DARLEY in LATANE sta označila pet značilnosti spontanega altruizma :

-nevarne okoliščine

-redkost dogodka

-malo skupnega z drugimi dogodki

-nepredvidljivost dogodka

-zahteva po takojšnjem ravnanju

Nasprotniki altruizma - domneva o "urejenem svetu"

Ta teorija je posledica naivne teorije liberalnega kapitalizma, po kateri naj se vsak znajde kakor ve in zna. Če se ne znajde, si je kriv sam.

Zagovorniki altruizma

- *difuzija odgovornosti* - več ljudi, ki bi lahko nudili pomoč, vsak gleda kako bi lahko pomagal, kar zmanjšuje pripravljenost na pomoč, če pa si sam, čutiš, da leži vsa odgovornost na tebi

- večznačnost - nejasnost okoliščin - pluralistična ignoranca - pri opazovalcu izzove občutek negotovosti in s tem da ostalim "vzor" za definicijo sit. =>vzor za pasivno reakcijo

Pozitivni dejavniki

- prisotnost izjemnih posam - uspešne vodje, ki so pripravljene sprejeti odgovornost
- zmanjšanje socialnih zavor - ko se odgovornost skupine ne vnaprej skoncentrira na eno osebo